

Posudek diplomové práce

Posudek oponenta

Autor:	Bc. Vojtěch Kaluža
Název práce:	Lipschitz mappings in the plane
Školitel:	Prof. RNDr. Jiří Matoušek, DrSc.
Stud. program a obor:	Informatika, Diskrétní modely a algoritmy
Rok odevzdání:	2014
Oponent:	Mgr. Robert Šámal, Ph.D.

Práce je motivována dvěma fascinujícími geometrickými otázkami o diskrétních množinách bodů. První je Feigeho otázka, zda každá podmnožina \mathbb{Z}^2 velikosti n^2 jde zobrazit na čtvercovou mřížku $[n]^2$ pomocí C -Lipschitzovského zobrazení (pro univerzální konstantu C). Druhou je Furstenbergova otázka, zda jsou každé dvě separované sítě v \mathbb{R}^2 bilipschitzovsky ekvivalentní.

V Kapitole 1 je předvedeno řešení Buraga a Kleinerja, kteří Furstenbergův problém negativně řeší pomocí spojitě verze: najdou funkci $\varrho : [0, 1]^2 \rightarrow (c, \infty)$ (pro $c > 0$), která není Jacobiánem žádného bilipschitzovského zobrazení. Ekvivalentně: obraz míry s hustotou ϱ pomocí bilipschitzovského zobrazení ($f_*(\nu_\varrho)$) není Lebesgueova míra.

Konstrukce této anomální funkce ϱ je prezentována se všemi detaily, použití na vyřešení Furstenbergovy je jen naznačeno.

Dále se autor pouští do vlastních modifikací: Burago–Kleinerovu konstrukci modifikuje tak, že funkce ϱ je anomální na jakékoli otevřené množině. Zejména se pak, v Kapitole 2, snaží konstrukci využít pro řešení Otázky 1 – která se ptá, zda lze sestavit dva hustoty ϱ_1, ϱ_2 takové, že pro žádná dvě bilipschitzovská zobrazení f^1, f^2 není součet obrazů měr $f_*^1(\nu_{\varrho_1}) + f_*^2(\nu_{\varrho_2})$ roven Lebesgueově míře.

Pan Kaluža suverénně pracuje s vlastnostmi bilipschitzovských zobrazení a sledoval zajímavý postup, který použitím anomální míry získané modifikací konstrukce Buraga a Kleinerja měl Otázku 1 zodpovědět. Bohužel tento postup neuspěl, protože bilipschitzovské zobrazení nemusí mít Jacobián esenciálně spojitý v žádném bodě.

Práce se dobře četla. Definice i postup byl sice místy komplikovaný, ale autor se snažil být ke čtenáři vlídný, konstrukci ilustroval vhodnými obrázky a u obtížných důkazů napřed naznačil hlavní ideu. Zmíním několik konkrétních (drobných) nedostatků:

- Na straně 6 má zobrazení φ_k vést z S_k do $[0, 1]^2$, jinak není definováno složení $\varrho \circ \varphi_k$.
- Na téže stránce “similitude” by mělo být “homothety”.
- Několik málo dalších překlepů nevypisují, ale musím konstatovat, že jich je velice málo s ohledem na délku práce (která je navíc psaná anglicky).

Po stránce věčné mám dvě doplňující otázky:

Jak souvisí původní Feigeho otázka s Otázkou 1? Jonesova Věta 0.1 naznačuje, že souvislosti zde jsou, ale uvítal bych podrobnější rozvedení.

Je Otázka 1 relevantní pro Feigeho otázku i v případě, že by Feigeho otázka měla kladnou odpověď?

Je škoda, že se nepodařilo Feigeho otázku vyřešit, ale to patrně jen ukazuje na její obtížnost. Práci považuji za velice zdařilou a navrhuji ji uznat za práci diplomovou.

V Praze dne 19. května 2014

Robert Šámal